

Re-entry

Gezondheidsrisico's kunnen ontstaan doordat medewerkers met gewasbeschermingsmiddelen in contact komen na herbetreding (re-entry) van een behandelde kas. Gewasbeschermingsmiddelen kunnen nog enige tijd (dagen, enkele weken) achterblijven op het gewas, op de grond of in de kas. De mogelijke gezondheidseffecten kunnen variëren van directe effecten tot effecten op de lange termijn. Welke effecten kunnen optreden hangt af van de toegepaste middelen en de dosis waaraan men is blootgesteld geweest.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Werken in een gewas of een ruimte na behandeling met gewasbeschermingsmiddelen levert geen gezondheidsklachten op.

Maatregelen

- Plan het werk zo dat de herbetredingstijd na een behandeling zo lang mogelijk is.
- Voorkom werkzaamheden in een nat gewas.
- Zorg voor huidbescherming bij werk in behandeld gewas.

Aandachtspunten voor medewerkers

- Werk nooit in een nat gewas.
- Houd de huid bedekt, draag altijd een lange broek en lange mouwen en handschoenen als dat kan.
- Trek degelijks schone werkkleding aan.
- Was de handen met water en zeep direct na het werk en voor elke pauze of toiletbezoek.

Toelichting

Neem maatregelen; hanteer deze volgorde:

1. Vermijd of vervang de schadelijke stof door een minder schadelijk alternatief.
2. Ventileer de ruimte.
3. Laat medewerkers in een schone ruimte werken.
4. Gebruik persoonlijke bescherming.

Organisatie en voorbereiding

- Stem voor het spuiten af met relevante afdelingen die ook werkzaamheden in de kassen en proefvelden verrichten.
- Plaats bij kassen en proefvelden een waarschuwingsbord op de toegangsdeuren. In geval van proefvelden bij de gewassen. Een waarschuwingsbord bevat duidelijk de volgende gegevens:
  - Tekst "Verboden toegang, gewasbeschermingsmiddelen.
  - Datum wanneer weer veilig in of met het behandelde gewas kan worden gewerkt.
- Spuit zoveel mogelijk op vrijdag na werktijd.
- Plan noodzakelijke werkzaamheden in het behandelde gewas of de behandelde ruimte net voor de toepassing of pas geruime tijd erna.
- Jongeren onder de 18 jaar mogen binnen een termijn van 14 dagen na toepassing van het gewasbeschermingsmiddel niet in of met behandelde gewassen werken.
- Zorg ervoor dat medewerkers aantoonbaar zijn voorgelicht over de risico's van werkzaamheden bij herbetreding in een behandeld gewas en de te nemen preventieve maatregelen.

Herbetredingstijd

- Werk niet in een gewas dat nog nat is van een toepassing met een gewasbeschermingsmiddel.
- Kijk voor de herbetredingstijd op het etiket of het veiligheidsinformatieblad.
- Herbetedingstijden zijn voor het product ook beschreven op www.fytostat.nl (complete overzicht onder download: overzicht van producten met re-entryzinnen). Hier wordt rekening gehouden met het voorkomen van blootstelling door de huid en inademen. Ook kan via zoek artikelen-productnaam per product worden gekeken wat er op het veiligheidsinformatieblad (bij rubriek 15. wettelijke verplichte informatie) en het etiket (bij herbetreding) staat.
- Herbetedingstermijnen zijn voor het voorkomen van blootstelling door inademen in grote lijnen als volgt:

Gewasbehandeling	Ventilatie-regime	Wachttijd	Voorwaarde
Niet vluchtig middel	1 uur wijd open	1 uur	-
	geen	8 uur	-
Vluchtig middel	1 uur wijd open	1 uur	Op dag 1 en 2 regelmatig ventileren
	geen	8 uur	Op dag 1 en 2 regelmatig ventileren

Ruimtebehandeling			
Niet vluchtig middel	2 uur wijd open	2 uur wijd open	-
	geen	8 uur	-
Vluchtig middel	2 uur wijd open	2 uur wijd open	Op dag 1 en 2 regelmatig ventileren
	geen	8 uur	Op dag 1 en 2 regelmatig ventileren

Een vluchtig middel is een middel met een dampspanning (P) groter dan 10 Pa (0,01 kPa) bij 20 graden Celsius. (zie het veiligheidsinformatieblad onder rubriek 9. Fysisch-chemische parameters).

Hierbij is dus geen rekening gehouden met de mogelijke blootstelling via de huid. De veilige herbetredingstermijn om blootstelling via de huid te voorkomen is te lezen op het etiket, veiligheidsinformatieblad en/of via www.fytostat.nl. De herbetredingstermijn varieert van 0-14 dagen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Gebruik de volgende persoonlijke beschermingsmiddelen wanneer toch binnen de voorgeschreven herbetredingstermijn moet worden gewerkt:

- Houd de huid zoveel mogelijk bedekt. Werk daarom met een lange broek en een shirt met lange mouwen. Omdat gewasbeschermingsmiddelen in de kleren kunnen achterblijven moet de kleding dagelijks vervangen en gewassen worden.
- Gebruik dunne nitrilrubber handschoenen bij werk in een droog gewas.
- Onder deze handschoenen kunnen dunne katoenen handschoenen worden gedragen voor het opnemen van zweet.
- Als het gewas nog nat is van een toepassing met gewasbeschermingsmiddelen; gebruik dan de spuitoverall, laarzen, dikke nitrilrubber handschoenen en masker met A2P3 filters (zie "[gewasbeschermingsmiddelen spuiten](#)").
- Alle persoonlijke beschermingsmiddelen altijd direct na gebruik reinigen of weggooien.

- De levensduur van handschoenen is afhankelijk van de gebruiksfrequentie en van het onderhoud. Als de binnenzijde is verontreinigd of als er gaten of scheurtjes in het materiaal komen, moeten de handschoenen direct worden vervangen. De dunne handschoenen moeten altijd vervangen worden nadat ze maximaal vijf keer zijn gebruikt.

Periodiek Medisch Onderzoek

- Laat medewerkers die blootgesteld worden aan gewasbeschermingsmiddelen periodiek op longfunctie en eventuele long- en huidklachten controleren tijdens het Preventief Medisch Onderzoek (PMO).

Meer info/gebruikte basisdocumenten

- Meer info: [Gewasbeschermingsmiddelen spuiten](#)
- Arbo-informatieblad 31: Gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen. SDU.
- Arbo-informatieblad 28: Veilig werken met bestrijdingsmiddelen. SDU.